NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXIX — Price 25c — Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 28, 1982 — Nr. 19

IZRAELYJE HAIG BANDYS STIPRINTI TAIKĄ

LIETUVOS KLAUSIMAS TELEVIZIJOJE

Vadinama kabelio televizija yra jau įvesta daugybėje Chicagos priemiesčių. Tos televizijos MetroVision bendrovė, veikianti kanalu 4, į vaizdajuostę įrašė kun. J. Prunskio pasikalbėjimą apie Lietuvą ir rodys du kartu: vasario 10 d. 8 val. 30 min. vak. ir vasario 14 d. 7 val. 30 min. vakare. Taip pat šis pasikalbėjimas bus perduotas per WOPA radijo stotį.

* * *

LATVIŲ IŠEIVIJOS VADOVAS

Laisvųjų pasaulio latvių federacijos pirmininku išrinktas Olgerts Pavlovskis.

* * *

STUDENTAI AMERIKOS PABALTIEČIŲ KOMITETE

Amerikos Pabaltiečių komitetas Vašingtone konstatavo, kad praeitais metais buvo labai sėkminga studentų internų programa tame komitete. Į komiteto darbą įsijungę lietuvių, latvių, estų studentai aplankė apie 50 Vašingtono valdžios, Kongreso įstaigų, susitiko su Žmogaus teisių aktyvistais ir turėjo gerą progą praplėsti politinio darbo patirtį. Ši programa bus vykdoma ir šįmet. Bus priimami studentai, sulaukę 18 m., studijuoją politinius mokslus, žurnalizmą, istoriją, sociologiją ar mokslus apie Pabaltįjį ar Sovietų Sąjungą. Jiems bus apmokėta kelionė ir dar 1,500 dol. už vasaros darbą. Reikalinga turėti automobilį. Studentai, tuo susidomėję, kreipiasi į ALTo centrą, Chicagoje.

(ALTo Informacija)

DEMOKRATAI IŠLEIDO $65,000 FILMUI

Demokratų partijos vadai iš anksto pagamino filmą, kurį perleido per tris didesnius televizijos kanalus. Ten trumpas kalbas pasako visi įtakingesnieji partijos vadai, kandidatai į prezidentus. Tuojau po prezidento Reagano kalbos apie krašto būklę, demokratai paleido savo filmą, kainavusį jiems $65,000.

Kalbėtojai jie geri, bet nė vienas nepajėgė prilygti prezidento Reagano kalbai.

— Lenkijoje nesimato Sovietų karo jėgų. Jei atvažiuoja Sovietų maršalai, tai dėvi civilinius drabužius.

— Lenkijos komunistų partijos likučiai spausdina savo laikraštį, bet Solidarumo unija tokios teisės neturi.

KALENDORIUS

Sausio 28: Florijonas, Karolis, Nijolė, Gelgaudas, Pasargis, Angonita.

Saulė teka 7:07, leidžiasi 5.

Oras kiek šiltesnis, debesuotas, gali lyti.

NORI ATIDUOTI SALVADORĄ KOMUNISTAMS

WASHINGTON, D.C.— Amerikos Civilinių laisvių sąjungos vadovybė kreipėsi į prezidentą Reaganą ir kitus valstybės pareigūnus, paršydami sustabdyti visą pagalbą Salvadorui, nes Salvadoro kariai prievartauja moteris, o vėliau jas nužudo. Jie tvirtina, kad Salvadoro kariai išprievartavo keturias amerikietes ir sušaudė.

Jeigu JAV neteiks jokios pagalbos Salvadorui, tai komunistai prievartaus visą Salvadoro tautą. Apie šią didelę nelaimę Amerikos Civilinių laisvių sąjungos atstovai negalvoja. Salvadoro kariai gina kraštą nuo įsibrovėlių.

REIKALAUJA PASKELBTI KALINIŲ SĄRAŠĄ

VARŠUVA. — Lenkų seimas susirinko dviem dienom, išklausė premjero Jaruzelskio kalbos, patvirtino karo stovį ir vėl išsiskirstė. Seime yra 460 narių, dauguma komunistų. Jie nepareiškė savo nuomonės, paposėdžiavo dvi dienas, karo stovio įstatymą pavertė civiliniu, jį priėmė ir vėl išsiskirstė. Vienas seimo narys balsavo prieš tokį neteisingą įstatymų kaitaliojimą, penki visai nebalsavo, o 27, kai viskas pasibaigė, tai parašė Jaruzelskiui tokį laišką:

— Prašome viešai paskelbti, kiek dabartinėje Lenkijoje yra suimtų piliečių.

ĮSDAVIKAS TURĖS SĖDĖTI KALĖJIME

LOS ANGELES, Cal. — Christopher Boyce, FBI agento sūnus, buvo nuteistas kalėti 40 metų už pardavimą Sovietų šnipams slaptos informacijos.

Boyce buvo laikomas kalėjime, bet jam pavyko pabėgti. Jei jis būtų nesučiuptas, tai 40 metų bausmės jam nereikėtų sėdėti. Bet FBI agentai jį sučiupo, grąžino į kalėjimą, o teisėjas Lawrence Lydich dabar jam turi paskirti bausmę už pabėgimą iš kalėjimo.

Boyce advokatas prašė teisėją naujos bausmės neskirti, nes jaunam vyrui jau paskirta bausmė yra gana didelė.

Prez. Reaganas antradienį informavo Kongresą apie valstybės būklę ir yra pasiruošęs socialinius reikalus tvarkančias įstaigas perleisti valstijoms.

PREZ. REAGANAS PERLEIS VALSTIJOMS ĮSTAIGAS

WASHINGTON, D.C. — Prez. Reaganas antradienio vakare pranešė Kongresui, kad jis reigiasi perleisti vastijų kontrolei visą eilę socialinius reikalus tvarkančių įstaigų. Prezidentas paminėjo, kad valstijoms jis perleis 47 bilijonus dolerių.

Prezidentas yra įsitikinęs, jog kai kurios įstaigos yra labai didelės, sunku jas suvaldyti. Kelios įstaigose įsivaisė didokas skaičius sukčių ir vagilių.

Prezidentas yra įsitikinęs, kad valstijos gali lengviau ir teisingiau tvarkyti šias įstaigas. Prezidentas pasiruošęs padėti valstijoms perimti šioms į taigoms paskirtas sumas.

Prezidento pasiūlymas perleisti federalinės valdžios įstaigas valstybėms sukėlė labai daug kalbų. Yra respublikonų, kurie nenori nieko bendro turėti su tokiomis įstaigomis. Yra respublikonų, kurie mano, kad socialinio draudimo įstaigos labai brangiai valstybei kainuoja. Yra gubernatorių, kurie nieko apie socialinį draudimą nenori žinoti.

Prezidentas Reaganas pakartotinai pareiškė, kad jis neskriaus pensininkų, nemažins pensijų ir neatims pensininkams duodamų privilegijų.

— Gen. Jaruzelskis Lenkijoje bet kada gali sušaukti seimą ir paprašyti bet kokio įstatymo. Gavęs įstatymą, gali liepti seimo nariams važiuoti namo.

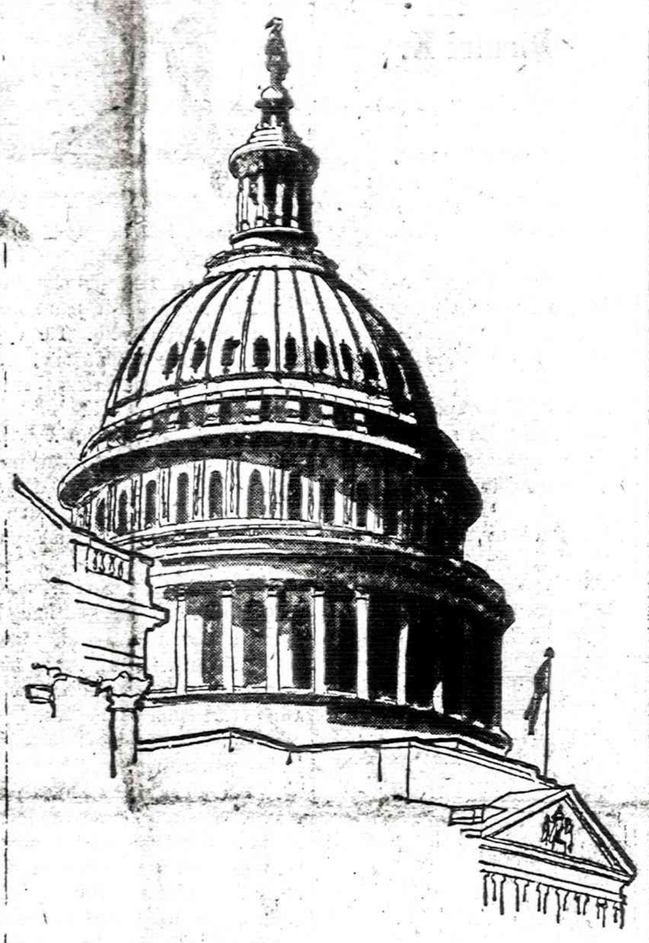

Antradienio vakarą prezidentas Reaganas pasakė Kongresui trumpą, bet turiningą kalbą.

ITALIJOJ TERORISTAI REIKALAUJA $10 MILIJONŲ UŽ GEN. DOZIER

ITALIJOS POLICIJA MANO, KAD JAV BRIGADOS GEN. JAMES DOZIER DAR NĖRA NUŽUDYTAS

VERONA. — Italijos policijos radijas paskelbė vietos policijos vado įsitikinimą, kad generolas James Dozier dar tebėra gyvas ir slapstomas šiaurės Italijoje.

Italų policija ir atsiųstieji JAV atstovai, dirbantieji su Italijos policija, paneigė paskelbtus gandus, kad Italijos policija ar JAV sekliai būtų turėję kokius pasitarimus su Italijos teroristais.

Italų radijas pakartotinai paskelbė, kad Raudonosios brigados atstovai užmezgė ryšius su Italijos ir JAV policijos atstovais ir pareikalavo iš amerikiečių 10 milijonų dolerių už generolą. Radijo pranešimai tvirtina, kad pasitarimai vyksta Švencarijoje, Ženevoje.

Italų policija ieško generolo Dozier

Italų policija nieko neskelbia, bet tvirtina, kad atidžiai seka šiaurės Italijos ir Veronos apylinkes. Policija turi pagrindo manyti, kad generolas J. Dozier dar yra gyvas ir slapstomas Veronos apylinkėse. Kiti tvirtina, kad jis galėtų būti Venecijoje.

Pagrobto generolo italai nesuranda, nors jiems pavyko suimti apie 20 jaunų italų, kurie glaudžiai bendradarbiavo su Raudonosios brigados nariais, juos pažįsta ir suteikė naudingų žinių italų policijai.

Policija turi pagrindo manyti, kad šiam pagrobimui vadovauja užsienyje apmokyti teroristai. Jie nedaro jokio žingsnio, kol tiksliai nenustato ieškomo asmens gyvenamos vietos, jo papročiai, o tiktai tada puola. Jie vartoja tuos pačius šovinius, kokius vartoja teroristai Paryžiuje.

VIS BADAUJA

MASKVA, Rusija. — Amerikos ambasadoje yra penkios moterys sibirietės, kurios jau praleido ten pusketvirtų metų. Jos reikalauja, kad Sovietų valdžia leistų joms išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, bet Kremliaus valdovai tų moterų neišleidžia. Ambasadą saugojantieji Maskvos policininkai nori jas išvežti, bet amerikiečiai Sovietų policininkų į ambasadą neįleidžia.

Dvi moterys prabadavo 40 dienų, reikalaudamos išvažiavimo vizos, bet Sovietų valdžia tų moterų neišleidžia. Nuo praeito sekmadienio dvi sibirietės nutarė imti skysto maisto, nes bijo, kad ambasadoje susirgus, turės būti išvežtos į ligoninę ir tada policija jas suims.

— Kai prezidentas Reaganas antradienio vakare pasakė savo kalbą apie krašto būklę, į Kongresą buvo pakviestas L. Skutnik, kuris išgelbėjo vieną keleivę nuo mirties po lėktuvo nelaimės Potomac upėje. Kai prezidentas jį paminėjo, visi sustoję jam plojo.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo $370.

GROMYKA IŠSKUBĖJO Į MASKVĄ PAGELBĖTI BREŽNEVUI

ŽENEVOJ ARTARĖ LENKIJOS KLAUSIMĄ, BET ATOMINIŲ RAKETŲ KONTROLĖS KLAUSIMAS NEPAJUDĖJO

ŽENEVA, Šveicarija. — Sekretorius Haig, aštuonias valandas tarėsis su Sovietų užsienio reikalų ministeriu Gromyka, antradienį išskubėjo į Izraelį, o Gromyka išskrido į Maskvą. Spaudos atstovams Sovietų užsienio reikalų ministeris aiškino, kad jis užsuks į Rytų Vokietiją, o iš ten skubės į Maskvą Brežnevui padėti.

Sovietų užsienio reikalų ministeris pirmadienį Ženevoj pareiškė, kad jis nėra pasiruošęs spręsti Lenkijos klausimo, bet vėliau paaiškėjo, kad Lenkijos klausimas buvo iš pagrindų aptartas. Gromyka labai atidžiai išklausė sekretoriaus Haig nuomonės, kuri jam bus reikalinga Kremliuje. Jiedu tarėsi pustrečios valandos antradienio rytą, o vėliau jiedu praleido daugiau negu penkias valandas po pietų. Jiedu neparuošė bendro pareiškimo, bet abu atidžiai sekė, ką vienas iš jų pasakys spaudos atstovams.

Sekretorius Haig pirmas pasikvietė spaudos atstovus ir pasakė, kad Lenkijos klausimas juodu dabesiu slėgė visą konferenciją. Karo stovio įvedimas Lenkijoje neleido spręsti atominių rakelų sumažinimo klausimo. Lenkijos įvykiai net neleido nustatyti, kada Haig ir Gromyka susitiks sekančiam pasitarimui.

Sekretorius Haig įrodinėjo, kad nėra jokios prasmės kalbėti apie atomines rakėtas, jeigu negalima leisti Lenkijos gyventojams spręsti laisvės ir organizavimosi klausimo. Gromyka iš klausė sekretoriaus nuomonės įvairiais Lenkijos klausimais, bet nenorėjo daryti jokių sprendimų. Gromyka Sovietų Sąjungoje išdėstys sekretoriaus Haig poziciją šiuo klausimu.

Sekretorius Haig, pamatęs, kad Sovietų pozicija Lenkijos klausimu nesikeičia, rado reikalo tuojau skristi į Izraelį ir galimai greičiau sutvarkyti Izraelio ir kaimyninių valstybių taikos reikalus. Sekretorius nori, kad nebūtų pagrindo konfliktui plėstis Artimuose Rytuose.

Sekretorius Haig iš Ženevos nuskrido į Jeruzalę, įtikinti Beginą baigti ginčus ir susitarti su palestiniečiais ir jordaniečiais.

Sekretoriui yra žinomas Beginо užsispyrimas nedaryti jokių nuolaidų dešinioje Jordano upės pusėje, Jeruzalėje ir kitose srityse. Beginas užsispyrusiai tvirtina, kad Izraelis daugiau jokių nuolaidų nedarysiąs, kad pats pasirašė susitarimą su Egipto prezidentu Sadatu ir žino visus pasitarime išdėstytus taikos principus.

Ženevoj pasklido žinia, kad Gromyka privalo skubėti į Maskvą ir padėti Brežnevui spręsti svarbius politinius reikalus. Dabar aiškėja, kad Brežnevas glaudžiai bendradarbiavo su Suslovu. Visuose politinio biuro ir valstybės posėdžiuose Suslovas sėdėdavo šalia Brežnevo. Jeigu būtų reikėję spręsti Brežnevo įpėdinio klausimą, tai Suslovas būtų taręs svariausią žodį. Dabar Brežnevo dešinėje liko tuštuma. Paties Brežnevo sveikata nestipri.

Politinio biuro jaunesnieji nariai bandys daryti pakaitas, o gal ir atsikratyti Brežnevo. Jam būtinai reikalingas Gromyka, todėl šis ir išskubėjo į Maskvą.

BOSTONE DINGO DU KELEIVIAI

BOSTON, Mass. — Amerikos keleivinis lėktuvas DC-10 šeštadienį nepajėgė sustoti aerodrome ir nuslydo į uostą, nosį panėrė į vandenį. Visą laiką buvo skelbiama, kad visi 196 keleiviai ir 12 narių įgula buvo išgelbėta. Nustatyta, kad vieno motoro kapitonas negalėjo išjungti, o tas motoras įvilko nusileidusį lėktuvą į uosto pakraštį.

Dabar aiškėja, kad lėktuve buvo 70 metų amžiaus Walter Metcalf ir jo 10 metų sūnus Leo. Jiedu įlipo į lėktuvą Newarke, sėdėjo lėktuvo viduryje ir dingo. Sekmadienį į Bostono uostą atvažiavo Metcalfo duktė parsivežti tėvo, bet jo nerado. Manoma, kad jiedu galėjo būti išmesti į vandenį. Reikalas tyrinėjamas.

SUNKIAI KALTINA ATLANTOS FOTOGRAFĄ

ATLANTA, Ga. — Prokuratūra atvedė 15 metų berniuką į teismą, kuris atpažinęs 23 metų fotografą Wayne B. Williams, ir prisiekusiems teisėjams pasakė, kad Williams pasiūlė jam turėti lytinius santykius. Iki šio meto niekas neužsiminė apie motyvus jauniems berniukams žudyti. Antradienį vienas berniukas, pajėgęs iš fotografo ištrūkti, teisėjams pasakė apie Williams užsimojimus.

Williams nusivedė berniuką į savo automobilį, bet berniukas nesutiko.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto DON PILOTAS

Dešimt Galvoviršio prisakymų

Pirmieji, kas pastebėjo žemę, buvo Kaino dukros, kurioms adoratoriai, nelaukdami, kol pradžius takai, prinešė pilnus kambarius purvo. Solidesnių piliečių susisiekimui tvanas pridarė daugiau vargo. Gatvėse nebebuvo nei trotuarų, nei tiltelių: ejo, kas pilieciai ir grįžo nusiminę, pasižiūrėję į priešais žėruojantį pilną juodo fluido griovį. Tvarkos dabotojai, bijodami beeidami nusilaužti savo kojas, kad įgavus vikrumo, pradėjo sportą ir su patiktais piliečiais užkampiuose ir šiaip viešotais užkampiuose ir šiaip viešose vietose žaidė boksą. Tuo tarpu prisiveisė nenumatyta daugybė kačių ir šunų, kurie dienovidžiu aikštėje kele ermideri ir ėdė praeivių kenkles. Smūta ir anarkija ilgai valdė Kaino miestą. Patriarchų taryba apsupta lašančiais latakais, sėdėjo sunėrus rankas ir meldė stebuklo. Optimistai slapta nusiuntė šlėktų giminei aukas ir mušdamiesi kaktomis maldavo jų kunigūno tarydami:

— Žemė mūsu didelė ir turtinga. Ateik ir užvaldyk ją. —

Tuomet Kaino miesto Galvoviršis paraše X prisakymų lentelę ir mokino savo žmonžs:

1. Nedaryk jokių rendez-vous kitaip, kai tik papai ir mamai leidus.

2. Neapkalbėk žmonos artimo tavo, jei pats tame nesijauti esąs kaltas.

3. Nekišk liežuvio tarpdurin nes gali nusiverti.

4. Negeisk žmonos artimo tavo, jei turi savo.

5. Sapne nedainuok ir nesiuok garsiai, jei už nugaros kas nors miega.

6. Jei mėgsti peštis — nelaikyk ilgų plaukų, nei nagų, nei barzdos, nei ūsų.

7. Nevesk į duobę artimo tavo, jei pats nematai kelio, nes abu galit įkrist.

8. Nelaikyk tuščių butelių nuo samogonkos.

9. Nešvilpauk ir nesiaudyk iš rečio aukšto kitam ant kepurės, jei tatai jam nepatinka.

10. Mylėk ir jautį ir veršį ir veliuką ir visokį begemotą tiek, kiek jie yra meilės verti, o asilą tavo kaipo patsai save.

Kaimo gyventojai skaitė prisakymus ir gyrė Galvoviršį.

Nuo to laiko grįžo Kainui saulėtos dienos.

(Iš "Gargaryčios")

LAIŠKAS MAIKIUI

Mielas Maiki,

Aną dieną per Naujienų magaryčias girdėjau Tavo paaiškinimą, būk tėvas nesusigaudęs dėl mano laiško. Klausantis Tavo aiškinimo, man atrodė, kad senelis bus buvęs laišką taip labai suraukšliojęs ir todėl Tu "nebegalėjai" jo beperskaityti. Beje, Naujienos turi, nors ir apyseną, bet dar gana gerai veikiantį, presą, į kurį, jei būtum laišką įkišęs, tai tikrai būtum galėjęs jį "lygiai" perskaityti. (Tik jau kartais nebandyk "seivinti feisę", pasiteisindamas, kad ponas redaktorius būtų neleidęs magaryčioms presu pasinaudoti. Visi juk gerai žinom kaip drąsiai, (t.y. be jokio sąmokslo) jis mėgsta karalienės vienuolyno įnamius apšvampoti).

Jei visdėlto Tu man pradėtum aiškinti, kad mano aname laiške paminėtas apaštalo Povilo mokymas vergui klusniai klausyti savo pono, — lenkams, kaip "ponstvų" tautai, negali būti taikomas, tai su Tavim sutikdamas, aš dar pridėčiau: Lenkai turi pradėti dirbti, mokydamiesi, jei ne iš Šventojo Rašto, tai nors iš JAV istorijos, kuri moko, kad šio krašto gerovė kūrėsi klusniai pildant "bosų" ("ponų", jei nori) valią. Gerbūviui vystantis, čia gimė ir unijos, kurios reikalavo nikelinių priedų ir poilsio pagerinimų, nulenkdamos tas šakas, ant kurių sėdėjo, taip, kad joms pasidarė sunku beatsitiesti, pav., Chrysler ir Int. Harvester bendrovės, paminint bent porą jų.

O jei Tu sakytum, kad lenkus spaudžia "karo stovis", jiems sunku. Jie negali jo pakelti. Čia aš irgi turėčiau su Tavim sutikti. Bet tuojau norėčiau dar pridėti, kad jie prie to pripratę, nes jie tą "stovį" nešė kai jiems jis buvo uždėtas maršalo Rydz-Śmigło. Tu ir vėl sakysi — buvo lengvas — fąšistinis, gi dabartinis yra vergiškas — komunistinis. Čia aš jokios nuomonės negalėčiau beišreikšti, kol tu neišaiškintumei, kas ir kada yra turėjęs išsipirkęs patentą, kad ji būtų skaitoma lengva?

Kadangi popieriaus lapas baigiasi, tad liks sveikas. (P.S. Nesulamdyk perdaug mano laiško, kad tėvas jį galėtų paskaityti). Tad iki kito karto likitau sveiki.

Judu gerbiantis,

žemaitis iš Mažraidės

"Rodinos" vilionė

Po laisvą pasaulį,
Kaip bitelių spiečių,
Brežnev priperėjo
Sovietų piliečių.

"Rodina" tik šaukia:
— Grįžkite namolia,
Šiaurėje jus laukia
Šaltas kapų molis.

Viskas jų paruošta,
Viskas apsvarstyta,
Sibire duobelės
Visiems pramatyta.

Kas tik įbūriuoja
Į sovietų uostus,
Kiekvienas iš jų gauna
Šnipelius paruoštus.

"Draugas inturistas"
Tuoj valiutą šluoja,
Bet mūs' emigrantas
Net nesusapnuoja.

"Tėviškės" draugija
Kremliaus dedikuota,
Skaldyt išeiviją
Visad pasiruošę.

K. Vabalėlis

Birutei K.

(Naujų Metų proga)

Juk esi dukrelė Ievos,
Dar vešliai bujoja pievos
Ir akiračių ganyklos
Iš "Patrioto" peryklos.

Jei iš Leonardo gardo
Meilės punkteliais pasaldo,
Nėra ko perdaug karščiuotis,
Viešai pūstis ir didžiuotis.

Menininkei geriau tiktų
Nesiginčyt. Te sau pyktų
Jauni, seniai, ar slapukai,
Nedakepę ablavukai...

Su plunksnavaldžiais, stažuotais,
Žilais, plikais, ar gauruotais,
Argi verta aušint burną,
Erzint kokį ten pikčiurną?

Expatriotas

Veikėjai mūsų

VIENI:
Registruoti patriotai
Stato sąlygas griežtai,
Mat, polit-mokslų daktarai
Laiko pavadžius tvirtai.

ANTRI:
— Esam griežti rezistentai,
Be kompromisų visai;
Velnio nedėsim į antį —
Deklaruoja atvirai.

TRETI:
Visokie kolaborantai
Ir statytojai tiltų;
Filmų, koncertų rengėjai
Ant "Rodinos" pamatų.

KETVIRTI:
Tu ir aš — tie vargšai fuksai—
Ta tylioji dauguma;
Numeriuoti dantratukai —
Tai rėmėjų visuma.

Plynios Pinčiukas

Žmogaus smegenys sudaro net 37-ją dalį kūno svorio. Joks kitas žemės gyvūnas neturi taip išvystytų smegenų.

— Matau, kad tu, Maiki, suamerikonėji. Neskaitai lietuvių spaudos ir nesidomi politika, tik futbolas tau rūpi. Tau patarčiau prisirašyti prie Vyčių. Tie vyriokai — lietuvių patriotai. Aš buvau jų net generolas, atsimeni?

— Matai, tėve, aš turiu savo tikslą — baigti mokslą. Tau pasakysiu naujieną. Vieną dieną mane sukrėtė baisi žinia. Mano pažįstama studentė mane paklausė:

— Ar tu turi stiprius nervus?

— Na, koks čia klausimas? Žinoma, kad turiu, — atsakiau.

— Aš turiu knygą, kurią galėtų skaityti tiktai tokie žmonės, kurie turi stiprius nervus.

— Gal vėl Striptizas? Juokauji! — paklausiau.

— Nejuokauju. Ta knyga parašyta vienos trečiūtinės moters, M. M., kuri Arktikoje 15 metų kentėjo baisias kančias. Visas Sibiras nuklotas tremtinių lavonais, kuriuos alkani laukiniai šusys ėda. Ta jos knyga pavadinta "Kryželiai Arktikoje", rus. Kresty (to vardo vietovė). Knygos autorė dabar gyvena Amerikoje. Aš tau tą knygą paskolinsiu, jeigu man ją sugrąžinsi.

— Sugrąžinsiu, tik duok, — pasakiau.

— Sibiras, Maiki, tai buvusių Rusijos carų tradicinis pragaras. Bet tada nebuvo toks baisus, koks dabar. Sovietų Sąjungos komunistai žiauresni už Ivaną Baisųjį, kai Stalinas užėmė jo vietą.

— Paklausyk, tėve, aš tau paskaitysiu nors ištraukas iš tos knygos:

"Birželio mėnesį užkaltuose gyvuliniuose vagonuose, be langų, be oro visą mėnesį rinko ir vežė, kol pasiekėme Altajų. Altajuje išleido surinktus įvairių tautybių žmones, vyrus, moteris, vaikus, ligonius, kuriuos komunistai vadino banditais ir pristatė dirbti sunkiausius darbus, net 80 metų amžiaus senelius. Nepakenčiamas šaltis, badas ir parazitai, o Altajuje prievarta vertė pasirašyti 100 rublių paskolą valdžiai. Aš atsisakiau paskolą pasirašyti, tai visokiais būdais grasino."

— Paskolos pasirašymas reiškia savęs parsidavimas dar didesnėn vergijon, tėve. Iš ko vergas tremtinys, nieko neturėdamas, tą paskolą mokės? Aš tau dar paskaitysiu, tėve:

"Antroji diena mums buvo dar baisesnė už pirmąją. Daugelis mūsų žmonių neišlaikė to baisaus karščio, troškulio, skausmio žaizdotų rankų ir nuo saulės nudegintų kojų, parazitų jurtose — alpo ir griuvo tuose dobiluose, iš kurių piktžoles reikėjo išrauti. Į nualpusius niekas nekreipė jokio dėmesio. Tarybiniame ūkyje vėl privertė runkelius ravėti. Kai mes pasakėme, kad mes nepripratusios taip primityviškai dirbti, tada viršininkas pasakė: 'Gal girdėjote, čia gretimame kolūkyje tokius darbininkus, kaip jūs, sušaudė'."

— Štai, tėvė, paklausyk, aš vėl paskaitysiu:

"Pavasarį maistas dar labiau pablogėjo — valgykloje buvo verdami tik visokie supuvę cukriniai runkeliai, nuo bado pastipusių gyvulių kaulai. Jokio maisto iš niekur negalėjome sukombinuoti. Net javų sėklos, pavasarį sėjamos, buvo visos užnuodytos, kad negalėtų žmonės jų valgyti. Vyrus ir moteris varinėjo iš vienos vietos į kitą sunkių darbų dirbti. Pagaliau išvežė į tolimąją šiaurę — Jakutiją. Suvarė mus į ilgas baržas ir plukdė Janos upe. Mūsų palydovai mus išlaipdino, numetė gabalą storo brezento, paliepė pasistatyti palapinę ir patys dingo. Nedavę jokių įrankių nei patarimų, kaip tą palapinę lede pastatyti. Šiaip taip vyrai pastatė. Visi sulindome į tą būdą, susinešėmė sergančius, vieną tik ką mirusį ir vaikus, taip pat ir savo dar likusius daiktus. Blogiausia buvo su ligonimis ir mažais vaikais, kurie dar tik ruošėsi mirti. Viduje ledas pradėjo tirpti ir mūsų palapinėje pasidarė purvina bala. Nei kur atsisėsti, nei atsigulti, ypač tiems, kurie negalėjo stovėti..."

— Matai, sūnau, kokie žmonės tie komunistai, save vadiną "darbininkų draugai".

— Toliau ta moteris savo knygoje rašo:

"Dar blogiau, kad nei laužo negalėjome užsikurti, nors pagalių ir turėjome — baisi vėtra viską išblaškė. Beveik visą parą pūga siautėjo — prisnigo sniego ir ledu apsidengė didelės ir mažos balos".

— Lietuvoje tik lapkričio mėnesį pradeda šalti, o Jakutijoje tuo pat metu pūgos prasideda. Žiemos metu saulė ten visai nepasirodo ir be laikrodžio sunku pasakyti, kada vidurdienis ir kada vidurnaktis.

— Žinai, Maiki, man ant širdies pasidarė blogai. Paskaitysi man iš tos knygos kitą kartą, gerai? Aš eisiu pas Andriejų kirminą numarinti.

— Gerai, tėve, kitą kartą; tik neužmiršk ateiti.

Pažangos mitas

Mitas pažangos ištirpo,
Vizgin uodegą žabaliai,
Liaudis tėvynėj pravirko,
Kad kolchozas ne jų daliai.

Nusižemint, pataikauti,
Vizgint uodegą kasdien;
Frontvergvaldžiams nevergauti,
Nes ein' su Maskva išvien.

Kai tiktai atbus pasaulis —
Karo audrų aplinkoj.
Vėl sovietiniai žabaliai
Ieškos prieglaudos Maskvoj.

Dr. Atbuliešius

SKUBIOS VEDYBOS

(Improvizacija)

Jūra... Ji kulvertiniais eina, iš paties dugno vemdama žalsvą skystimą su baltom putom. Bangos gargaliuoja ir lyg akli šunyčiai apčiupomis laižo pakrantės nuseilėtą smiltyną. Kitos narsesnės dar iš tolo stojas piestu ir, pasispyrusios raumeningų besimaudančiųjų atletų pečių, per galvas šoka į krantą, griebia krūvą jų pačių pirmiau išneštų maurų, smilčių ir blusų, per toli nulaigiusių nuo pamestų paskardy sijonų — ir su trofėjais grįžusios į gelmę, čia atsigulusios dugne kai kuriam momentui nurimsta, lyg šuva gavęs pilti.

Jūra sena. Jos pradžios jokioj istorijoj nerasi. Dėl to ji konservatinga ir baisiai nemėgsta naujosios kultūros. Burgėdama ji verčia ištisus volus sūraus pažaliavusio vandens stačiai ant besimaudančiųjų galvų, smurtu norėdama nuvalyti savo kresus nuo įsikibždėjusių gyvių.

Jai visai nesvarbu, kad čia galbūt bręsta įvykiai labai didžios svarbos — bangų priedangoj mezgias pažintys, romansai, sutuoktuvės, jungtuvės...

O tai po didžiojo karo labai svarbų pačios natūros išrokavimui!

Atlajoj, liūliuodami nudribusiomis slėpsnomis, keižiojasi rudi ir geltoni kūnai. Lyg bakterijos jie veisias kolonijomis. Kur kolonija, ten, žiūrėk, kikbždėte kibžda.

Visas jūros pakraštis — tartum koks zavizdralas sukarpytų šiaudų būtų priterseęs — čia paberta sauja, čia vėl sauja, toliau, už kilometro, kita. Geltoni ir purvinai rudi šlakai skaisčiai melsvam dugne! Šlakai, susikibę poromis prieš priešais tupčioja: (pasikelia, nusileidžia; atsistoja, susitupia) ir paskui ilgai trinasi nugaromis. Vadinas, maudos.

Paskardy sėdi po vieną, daugiausia, po du vyriškiu ir seilę varvina į besimaudančius kūnus.

Kiek galima spėti iš maudymosi būdo (tupčiojimo) ir žiūrinčiųjų, lyg katinų į dešrą, apetito, — tai bus moterų maudyklės, ar bent — kur maudosi neseniai susituokę.

— Tai graži figūra! Gaila, kad badekostiume... — pastebėjo nuo kranto vienas observatorių, spausdamas akių orbitas į binoklio stiklus.

— Tai jau čia tokia mada... kvaila, — nusiskundė antras, lyg katinas palaižęs savo ūsus.

— Na da "kommt ja noch eine! Sie ist ja wunderschoen!" — reiškia savo jausmą pirmasis visu balsu: — A, mėselė! Skolink savo žiūroną, negaliu įžiūrėt... O kaip aišku! Nagi, rodos, ji, Olė! Ono samo! Es! — ir metęs žiūroną į smiltis leidos jis į pakrantę.

Iki šiol jis nebuvo maudęsis bendroj maudykloj. O čia, pamatęs šimtus gražių gražiausių moterų kūnų, sujaudintas jų vikriais vandeny judėjimais, išdykavimais, jis užsidegė noru, žūt būt, kuo greičiausia vesti! Ir numetęs gėdos skraistę, nėrėsi į garbančią žmogelynę. Urrra-aaaa!

"Bet kurią?" — laužė jis galvą. Jų čia buvo tiek daug. Viena kitos gražesnė, viena kitos vikresnė Olė su kitais flirtuoja... Kokia ji vikri, kokia graži nusvilinta jos oda! — džiaugės jis ir rijo, rijo seilę, plaukdamas stačiai į Olę.

(Bus daugiau)

Aklasmatė

(Iš "Magaryčios", 1922 m.)

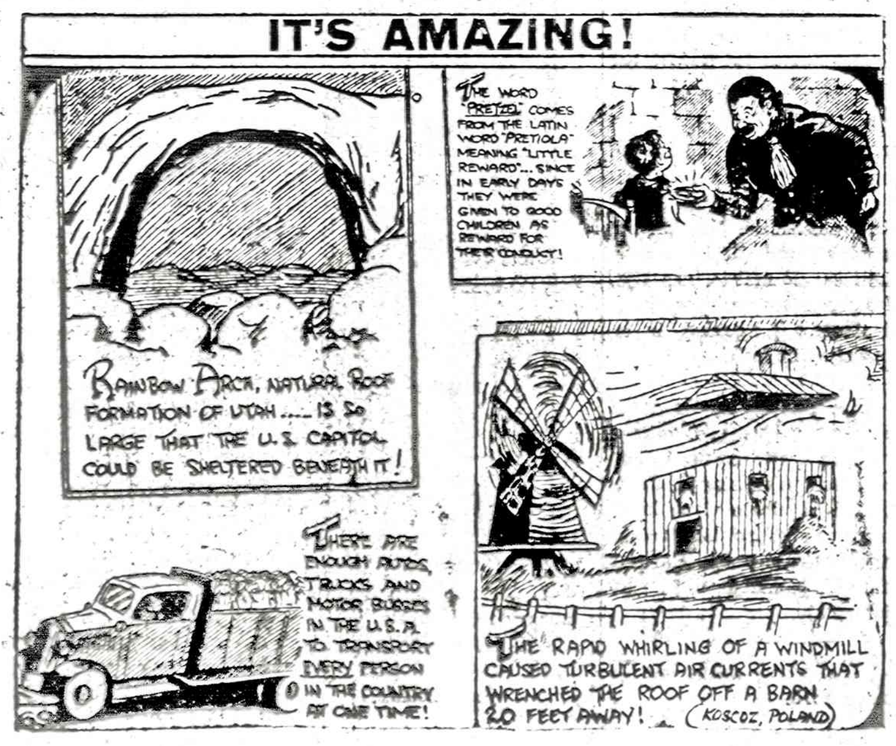

Apie Lenkijos ekonominę krizę ir mūsų bendradarbiautojus

Šiandieninė katastrofinė ekonominė padėtis Lenkijoje yra sukelta Lenkijos partijos ir valdžios vadų besąlyginio pasidavimo nepasotinamiems reikalavimams iš gobšėių ir trumparegių sovietinių rusų. Nors smerkią Vakarų kolonializmą, tie vadai sukūrė neokolonializmą savo pačių krašte paskutinės kolonialinės imperijos Sovietų Sąjungos naudai.

Iki savo nugriuvimo, Gierekо pirmtakūnas Gomulka, nežiūrint visų kitų savo klaidų, reikalavimo, kad lenkų ir rusų prekybos santykiai būtų subalansuoti. 1950 ir 1960 dešimtmečių lakiotarpyje jis pasipriešino abie jų ekonominių suvienijimui. 1960 dešimtmečio gale jis pasidavė rusų reikalavimams duoti militarinę ir ekonominę paramą Kubai, Vietnamui ir Indijai, kas labai nusilpnino Lenkijos ekonomiją ir kas privedė prie Baltijos pakraščio sąmyšių, privedusių prie Gomulkos nugriuvimo 1970 m. gruodžio mėnesį.

Gomulkos pakaitalas Gierekas nepasimokė iš Gomulkos klaidos pasiduoti rusams. 1970 — 1975 metų laikotarpyje Lenkiją pasirašė su Sovietų Sąjunga sutartis, kurios įpareigojo Lenkiją į bendrus projektus su Sovietų Sąjunga net iki į1990 metų. Lenkų kapitalas ir darbo jėga buvo įdeti, pavyzdžiui, į asbesto kasyklas ir natūralines dujas Sibire, į paramą Angolai, Etiopijai, Ganai ir Vietnamui, už ką tereikės atsiskaityti tik po 50 ar 60 metų. Taipogi, Lenkija gamino Rusijai laivus, geležinkelio vagonus ir garvežius, kompuuterius, už ką gavo į Vakarų valiutą neiškeičiamus rublius. Tuo pačiu metu Lenkija turėjo importuoti iš Vakarų reikalingas prekes ir mokėti už jas vakariečių valiuta. Kai 1975 metais lenkai pamatė savo klaidą, tai tuomet Varšuvon atvyko Kosygінas ir pagrąsino lenkams karine okupacija, jei jie sabotuos savo pasirašytus įsipareigojimus. Gierekas išsigando ir dar sparčiau pildė rusų reikalavimus. Tarp 1976 ir 1980 metų, kai lenkų gamyba augo 5 nuošimčiais per metus, prekyba su rusais didėjo 22 nuošimčiais per metus. Daugiau negu 60 nuošimčių Lenkijos komputerių yra Sovietų Sąjungoje, iš 130,000 vagonų, 90,000 atsirado Rusijoje, 5 milijonai telefonų buvo išsiųsti Maskvai, kai Lenkijoje beveik neįmanoma gauti telefono. Tas pats galioja lenkų lektuvų, maisto, vaistų, drabužių, batų ir kitoms gamyboms.

Rusija yra maišas be galo, o už gėrybes duodą beverčius rublius. Kuo didesnė prekyba su Sovietų Sąjunga, tuo didesnė Lenkijos ekonominė krizė. Visa lenkų skola $480 mil. Vakarų bankams atsirado, kad užkišus skyles nesėkmingai Lenkijos ir Sovietų Sąjungos prekybai.

Kodėl dabartinė karinė valdžia Lenkijoje taip nusižeminančiai pataikauja rusams? Neturėdama užnugario namuose, ji tegali išsilaikyti pataikavimu rusams ir vesti kraštą dar į gilesnę ekonominę krizę. Tėra tik pasaka, kad lenkų komunistinis režimas yra patrijotiškas. Jis yra gal net mažiau lenkiškai patriotiškas, negu Bulgarijoje, kuri savo laiku buvo vadinama akliausiu sovietiniu satelitu.

Žinoma, visa tai nelaiduoja gerovės pačiai Sovietų Sąjungai, kur centrinis ir militarinis planavimas yra privedęs kraštą prie vidinio sprogimo. Net ir pačioje Sovietų Sąjungoje vyksta pagreitėjęs išnaudojimas nerusiškų tautų rusų naudai. Lietuvoje valdžioje sėdi ne patriotai lietuviai, bet rusai ir lietuviški kvislingai. Lietuvių pagaminti žemės ūkio ir pramoniniai produktai 5 prieš 1 santykyje keliauja į Sovietų Sąjungos kitas respublikas. Lietuvoje trūksta maisto produktų, kai jų yra daugiau Maskvoje ir Leningrade. Lietuvos ekonominį nualinimą bando atsverti Vakaruose gyveną lietuviai savo siuntiniais Lietuvon, o muitais dar daugiau palidina rusų skolą visiems lietuviams.

Tad tokia padėtis yra Lietuvoje, Lenkijoje, kur sovietai ne vien tik pavergė žmogų, bet jį padarė ir ubagu.

Teko nustebti, Lietuvio Žurnalisto 10 numeriu. Ten tūlas jaunuolis Sodonis kritikuoja lituanistinės mokyklas, kuriose mokoma senovės Lietuvos ir Nepriklausomybės metų istorija, o nemokoma apie dabartinę Lietuvą. Vietoj rusų emocinių keikimu, būtų geriau pažinti dabartinės Lietuvos istoriją — taip galvoja Sodonis. Tikrą Lietuvos istoriją tegalima pažinti iš lituanistinių mokyklų. O dabartinės Lietuvos nėra, tėra tik okupuota Lietuva. Kiekivename didesniame JAV universitete yra dėstomi kursai apie Sovietų Sąjungą. Ten nurodoma ir susovietintos Lietuvos istorija, kuri daugumoje yra nudažyta raudonai detentės dvasioje. Vienas kitas vadovėlis, kaip kad M. K. Dziewanowski, A History of Soviet Russia, Prentice-Hall, Inc., New York, 1979 m., yra objektyvus, tačiau jis bus atmieštas prorusiškomis propagandinėmis knygomis. Tačiau Harvardą baigęs Dziewanowski kaip tik ir sudaro tą rytų europiečių grupę, kuri ieško tiesos istorijoje.

A. Gečys dar taip neseniai protegavo "Lietuvos nusipelnusio valstybininko ir kultūrininko Kapsuko vardo universitete Vilniuje lietuviams jaunuoliams iš Vakarų gilintis į Lietuvos istoriją, nors Kapsukas buvo Lietuvos kvislingas ir aukščiausio laipsnio oportunistas, išvengęs visų Stalino valymų, kuriuose žuvo beveik visi Lietuvos komunistai.

Beje, Lietuvio Žurnalisto redaktoriams trūksta paprasčiausios nuovokos apie Lietuvos istoriją ir jos dabartinę padėtį. Vietoje patiklinę jauną Sodonį redakciniu prierašu, jie paleido tą klaidingą straipsnį lyg kokią svarią nuomonę. Koks skirtumas tarp Lietuvio Žurnalisto ir Gimtojo Krašto? Tegul šiandien Lenkijos padėtis atverčia mūsų bendradarbiautojams akis, jog santykiavimas su rusais yra vienos krypties gatvė.

Juozas Nendriūnas

Punktukas Anykščiuose

NEPAILSTANTIS DARBININKAS

Dabar Vak. Vokietijoje gyvenančio ir vis tebedirbančio visuomenininį darbą Jono Glemžos sąmoninga lietuviška veikla prasidėjo gerokai dar prieš 1905 metų revoliuciją. Maždaug nuo 1902 m. jis kartu su kitais moksleiviais prisidėjo prie caro valdžios draudžiamųjų raštų platinimo. Moksleiviai tuo laiku, grįžę atostogų į kaimą, atsivėzdavo atsišaukimų ir pasidalinę darbu, juos klijuodavo prie kelio rodyklių bei stulpų. Platindavo dažnai tuos atsišaukimus prieš atlaidus, kai žmonės važiuodavo į bažnyčią.

Apie 1904 m. Jelgavos gimnazijoje, kur tuo laiku mokėsi J. Glemža, net "Kudikio" draugija, kuriai jis priklause, gavo politinį atspalvį. Pati draugija gavo dr. Vinco Kudirkos draugijos vardą. Po jos sparnu susigrupavę kai kurie moksleiviai, kaip J. Šepetys, Juozas Pakrys, Jonas Glemža ir kt., pradėjo studijuoti politinę ekonominą, kultūros ir civilizazijos istoriją, ir tuo būdu pradėjo išsiskirti tarp susipratusių lietuvių. Į tų "studentų" rankas patenka nelegalūs atsišaukimai, jie pasikeičia literatūra su panašios rūšies latvių dienomis", tarp važinėjančių po Šiaulių apskritį mitinguoti buvo ir J. Glemža. Jis buvo nuvykęs į Žagarę, Gruzdžius, Skaisgirį, Kuršėnus, Pašvintį, Radviliškį, Baisogalą, Meškučius ir kitur.

Jonas Glamža įsijungė Šiauliuose į Lietuvos socialdemokratų organizaciją ir revoliucjos metu ypač sumaniai ir drąsiai pasireiškė Kuršėnuose. Pašalinus rusus tarnautojus, ten jis vadovavo valsčiaus reikalų tvarkymui. Jis aiškino sukilusiems lietuviams, kaip reikia šalinti caro valdžios žmones: rusų mokytoją, pristavą su visa policija, ir visus kitus rusų valdininkus.

Kai revoliucija buvo pagaliau caro valdžios sužlugdyta, ir kai prasidėjo žiaurios represijos, per 300 socialdemokratų buvo suimta. Kai kurie suimtieji buvo laikomi Šiaulių kalėjime. Tada dar laisvėje likusieji LSDP nariai, susitarę su bundiečiais ir latvių socialdemokratais, nutarė užpulti Šiaulių kalėjimą ir išlaisvinti kai kuriuos draugus. Pirmoje eilėje buvo numatyta išlaisvinti Joniškyje ir Žagarėje suimtus 6-7 asmenis.

Deja, sutartu laiku latviai neatvyko, o laiko buvo mažai, tad Jonas Glemža (nuo LSDP) ir iš Rygos atvykęs bundietis sutarė veikti dviese.

Abu "laisvintojai" buvo sučiupti kalėjimo kieme ir uždaryti kalėjime. Tas įvyko 1906 metų vasario 19 d., o tų pat metų gegužės 2 d. suimtųjų bylą svarstė išvažiuojamoje sesijoje Šiauliuose Vilniaus apygardos karo teismas. Devyniolikos metų jaunuolį Joną Glemžą ir jo nelaimės draugą gynė Vilniaus garsenybė, advokatas T. Vrublevskis, adv. Timofejevas, Šiaulių advokatas St. Lukauskis. Turėjo atvykti dar ir adv. Leonas.

Karo teismas nuteisė abu nepilnamečius kaltinamuosius po 1 metus kalėjimo, nors jiems grėsė mirties bausmė.

Išėjęs iš kalėjimo, J. Glemža nuo 1907 m. dirbo ir studijavo komercijos mokslus Petrapilyje. Tuos mokslus jis baigė 1915 m., dirbo Petrapilio lietuvių tremtinių komitete ir iki karo pabaigos tarnavo kariuomenėje.

Po karo, 1919m. grįžo į Lietuvą ir dirbo (1919-1925) kariuomenės intendanto padėjėju. Vėliau, pasitraukęs iš kariuomenės, dirbo įvairių Lietuvos ekonominių organizacijų vadovybėse. 1925-26 m. buvo Lietūkio skyriaus vedėju, 1927- 40 m. — "Pieėnocentro" pirmininku ir vyriausiu direktoriumi. Be to tuo pačiu laikotarpiu įsteigė daug kitų ekonominių bendrovių ir dalyvavo jų vadovybėje. Šioje srityje J. Glemža yra nuveikęs daugiau, negu betkas kitas nepriklausomoje Lietuvoje. Jeigu per tą laiką Lietuvoje buvo padaryta didelė pažanga krašto ūkyje, tai dėl to didelis nuopelnas priklauso Jonui Glemžai.

Daugumas organizacijų, kurioms vadovavo J. Glemža, buvo akcinės bendrovės. Jų akcijos biržoje nebuvo kotiruojamos, todėl privatūs asmenys iš jų negalėjo pasipelnyti. Pieno centras, Maistas, Lietūkis ir kitos bendrovės buvo pilnoje visuomenės kontrolėje. Plačiajai visuomenei remiant ir pritarint, tų bendrovių veikla buvo labai sėkminga.

Karo metu pasitraukęs su šeima į Vokietiją, J. Glemža nuo 1945 m. dalyvauja liet. išeivijos veikloje. Iki 1950 m. dirbo tarptautinėje pabėgėliams šelpti organizacijoje. Vėliau, nuo 1956 m. — Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdyboje. Nuo 1957 iki 1965 m. buvo VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininku ir ELTOS informacijos tarnybos direktorium.

Nuo 1955 m. pradėjo dalyvauti tarptautinėse socialdemokratų ir egzilų profesinių sąjungų konferencijose. Kaip LSDP delegatas J. Glemža dalyvavo Socialistų Internacionalo kongresuose, susitikdamas su įvairių kraštų politiniais veikėjais ir keldamas Lietuvos laisvės klausimą. Tuo reikalu jis buvo nuvykęs 1955 m. į Londoną, 1957 metais į Vieną, 1959 m. į Hamburgą, 1961 m. į Romą, 1963 m. į Amsterdamą, 1964 m. į Briuselį ir daug kartų į Paryžių bei kitas vietas kur vykdavo konferencijos.

Bendradarbiavo lietuvių spaudoje, daugiausia rašydamas ekonominiais klausimais. Kartu su buv. bendradarbiais išleido knygą "Žemės ūkio gamybinė kooperacija nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940" (Londonas, 1972). Taip pat išleidė tos knygos plačius konspektyvus anglų ir vokiečių kalbomis (Londonas, 1974). Jo straipsnis "Die Landwirtschaft Sowiet — Litauens 1960-1970", 70 puslapių, buvo atspausdintas žurnale ACTA BALTICA XV t. 1975 m. Taip pat buvo atspausdintas straipsnis apie Lenkijos žemės ūkį.

Per visą ilgą savo gyvenimą Jonas Glemža nuveikė šimtus darbų politinėje, ekonominėje ir kultūrinėje srityje. Išėjęs į penciją, jis Vokietijoje suorganizavo Lietuvių šalpos draugiją LABDARA, kuri telkia lėšas nepasiturinčiųjų moksleivių Lenkijoje ir kituose kraštuose šelpimui. Ta organizacija, dėka jo tėviško rūpesčio, pastatė ant kojų ne vieną lietuvį jaunuolį. Jis jau daug metų nenuilstamai pirmininkauja tai organizacijai ir su nepaprastu pasišventimu dirba tą darbą net ir šiandien, sulaukęs 95 metų amžiaus.

Linkime mielam Jubilijatui geros sveikatos, sėkmingo darbo ir Ilgiausių Metų. Taip pat jo mielai žmonai Zinaidai, kuri rūpestingai padeda jam, ypač dabar, sulaukus to gražaus amžiaus.

J. Vilčinskas
(Iš Eur. Lietuvio)

● Paliestieji artrito ar kitokių ligų, kurie numalšinimui skausmo paima didesnį kiekį aspirino, dažnai pajunta skambėjimą ausyse, girdėjimo apsilpimą ir galvos svaigimą. Bet tie reiškiniai yra laikino pobūdžio ir praeina, kai tik pahaunama imti aspiriną.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Mačiūno, P. Joniko, V. Stanko, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais dukmenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LEMĖ**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesupratęs ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisės. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 šamojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti šešėrį persiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
● RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakare.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

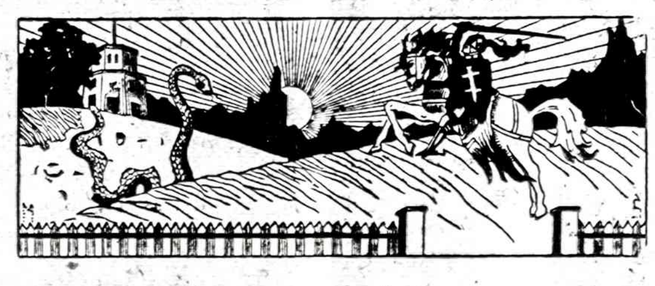

Inž. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,
parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.
Kaina $25. Kieti viršeliai. Paštas $2.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year. Other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo kausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 6.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti paštu Money orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pranešimas apie krašto būklę

Antradienio vakare visi turėjome progos pasiklausyti prezidento Reagano parinktas žinias apie dabartinę finansinę, ekonominę, mokslinę, karišką bei tarptautinę Amerikos būklę.

Washingtonan suvažiavę Kongreso atstovai labai atidžiai klausė prezidento. Jiems rūpėjo pasiklausyti ne tiktai žinių apie dabartinę krašto būklę, bet ir išgirsti jo planus netolimai ir kiek tolimesnei ateičiai. Klausė ne tik Kongreso atstovai ir mes, šio krašto gyventojai, bet prezidento kalbos klausėsi ir visas pasaulis. Amerika nejučiomis tapo pačia galingiausiąja valstybe, ji tapo ir dvasine viso pasaulio vadove. Besiklausantiems buvo įdomu patirti ne tiktai ką prezidentas pasakys, bet ir kaip jis savo užsimojimus paaiškins.

Tarp visų svarbių krašto reikalų, nejučiomis kilo mintis, kad demokratams bus labai sunku išstumti respublikoną prez. Reaganą iš Baltųjų Rūmų. Jis sukėlė rūpesčių visiems krašto gyventoams, pakėlė šilimos, šviesos, natūralių dujų ir pašto patarnavimų kainas, jis daugeliui dar nušlavė visas santaupas ir visą eilę biznio įstaigų nustūmė į bankrotą. Visi atsimename, kad tiek daug nemokėjome už būtiniausius gyvenimo reikmenis, bet viskas dėl to opozicijai bus labai sunku susidoroti su respublikonų prezidentu Reaganu.

Niksono iš Baltųjų Rūmų išstumti nereikėjo. Jis pats išlėkė, save kaltindamas. Jį išstūmė ne demokratai, bet patys respublikonai. Fordas lengvai pateko į tuščią kėdę, bet dar lengviau jis išlėkė. Bet Reagano taip lengvai neišstums, kaip išstūmė buvusius respublikonus. Demokratai tuo reikalu yra labai susirūpinę. Walter Mondale, Edward Kennedy, Thomas O'Neil, Rostenkowskis ir kiti norėjo įrodinėti, kad prez. Reaganas padidino nedarbą, kraštą varo prie bankroto, bankus ir biznius uždarinėja ir tvirtina, kad bus dar didesnė nelaimė, jeigu šį rudenį nepasitempsim ir nepastosim kelio dabartiniam prezidentui.

Neatrodo, kad tuo tarpu demokratai prezidentą galėtų išstumti. Prezidentas nelabai įtikinančiai apie savo planus pasakoja, bet jis moka savo mintis lengvai, suprantančiai ir įtikinančiai pasakyti. Jis yra artistas, propagandos bizni labai gerai supranta. Jis moka parinkti gerą momentą ir gali įtikinančiai pasakyti. Jis buvo kinė artistas, jis vedė vykusią rinkiminę propagandą, bet jis ir šiandien moka pačius svarbiausius dalykus paprastai ir suprantamai pasakyti.

Reaganui bepigu įtikinančiai kalbėti, nes jis pakėlė dolerio vertę visame pasaulyje. Europos bankai iki šio meto dėjo į bankų seifus auksą, tuo tarpu dabar net ir prancūzai į bankų sandėlius kiša dolerius, nes dolerio vertė stiprėja. Prieš porą metų už aukso unciją reikėjo mokėti po penkis arba net šešis šimtus dolerių, o dabar aukso unciją galima gauti už tris šimtus dolerių su viršum. Rusai kaip gaudė, taip ir tebegaudo dolerius, o rusų vergų iškastą auksą veža į Šveicarijos bankus, nes doleris jiems labiau reikalingas negu vergų darbo vaisius. Be dolerio jie negalėtų ir apsuptos Lenkijos išlaikyti, lenkų generolai neklausytų, bet dabar ir Sovietų Sąjunga sumuštai, suskaldytai ir padalytai Lenkijai skolina 250 milijonų dolerių, o ne rublių.

Pakilus dolerio vertei, Amerikos turistams labai smagu skristi į Pietų Ameriką, Afriką, Australiją, nes ten nuvažiavę amerikiečiai tampa milijonieriais. Brazilijos ar Argentinos bankuose išsikeičia 500 dolerių, prisikrauna kišenes milijonais kruzeirų arba pezų. Argentinietis žino, kad jo pezas yra menkavertis, bet kiekvienam malonu pabūti milijonieriumi. Gerai jaučiasi ir amerikietis, kai Brazilijoje ir Argentinoje tampa milijonieriumi.

Prez. Reaganas jau iš ryto paleido gandą, kad jis, norėdamas subalansuoti biudžetą, valstybinių mokesčių nesirengia kelti. Kalbos metu jis gražiai pasakė, kad nepakels valstybės mokesčių biudžetui balansuoti. Tai paliko gerą įspūdį kiekvieno valstybės mokesčius jaučiančio klausytojo atmintyje.

Visi žinome, kad valdovai naudoja progą centrinės valdžios galiai praplėsti ir sustiprinti, tuo tarpu prezidentas Reaganas yra pasiruošęs visą eilę įstaigų pavesti valstijoms. Jis tvirtina, kad socialinė apsauga, valstybinė parama labai nevykusiai administruojama. Ne tik paprasti sukčiai, bet ir valstybės tarnautojai blogiems tikslams naudoja maisto korteles, valstybės teikiamą paramą ir kitokią pagalbą. Prezidentas yra įsitikinęs, kad šitas reikalas gali būti greičiau, teisingiau ir pigiau tvarkomas valstijose, miestuose ir apskrityse. Ten žmonės vieni kitus geriau pažįsta.

Walter Mondale ir Thomas O'Neil yra geri kalbėtojai, bet jiems nesisekė. Jie bandė įrodyti, kad prez. Reaganas besirūpinąs tiktai turtuolių reikalais, bet tokia mintis taip lengvai neprilimpa. Senatoraus E. Kennedy pastangos išmušti prez. Reaganą byrėjo kaip žirniai į sieną. Senatorius tik parodė, kad jis rinkiminei kampanijai turės pakankamai pinigų, bet prezidento pareigoms jis neturi reikalingo takto ir rimtumo.

Prezidento noras atiduoti valstijoms socialinės apdraudos reikalus sukėlė didžiausių abejonių. Vieni yra įsitikinę, kad jie pajėgs apvalyti įsistiprinusį sukčiavimą, o kitiems atrodo, kad tai ne toks lengvas dalykas. Prezidentas pasiūlė duoti milijonus, jei kurios valstybės biudžetas tokiems dalykams neturėtų pinigų.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIENOSE

"Dirvos" bendradarbių klubo valdyba: T. Mickus, B. Raila, A. Latvėnas ir V. Gilys.
(L. Kanto nuotrauka)

B. STASIUKAITIS

Tarybinių Socialistinių Respublikų S-ga – TSRS – "demokratiškiausia" šalis pasauly

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė išleido B. Stasiukaičio studiją "Tarybinių Socialistinių Respublikų Sąjunga — "demokratiškiausia" šalis pasaulyje" spausdintą praeitais metais nelegaliai leidžiamų Perspektyvų 21 numeryje. Manoma, kad N. skaitytojams bus įdomu susipažinti su autoriaus keliamomis mintimis.

Naujienų Redakcija

(Tęsinys)

Politinė moterų lygybė, apie kurią tiek daug spaudoje liaupsinama, turi daugiau propagandinės ir simbolinės negu praktiškos reikšmės. Tiesa, TSRS Aukščiausioji taryba: meterys sudaro apie 30%. Tačiau Aukščiausioji taryba yra tik formalus — propagandinis organas, liaupsinantis valdžios — Centro Komiteto sprendimus. Debatai tokio parlamento, nepriklausomai nuo lygies yra tik valdžios įrankis. Deja, Centro Komiteto, kur sukoncentruota visa politinė diktatūrinė valdžia, moterų nėra. Tai kur gi moterų politinis lygiateisiškumas?

Tenka pažymėti beveik atvirą moterų diskriminaciją, priimant net ir kaikurias aukštąsias mokyklas, kur tiesiogiai nurodoma, kad konkurso metu berniukams balai būtų didinami, o mergaitėms — mažinami.

Pas mus pabrėžiama, kad moterims suteiktos lygios su vyrais teisės gauti atlyginimą už darbą ir būti paaukštintoms darbe. Tačiau nutylima tų teisių praktinė pusė — moterys kaip taisyklė gauna mažiau apmokamą darbą. Tie darbai, kurie charakteringi tik moterims, pavyzdžiui, medicinos sanitarės, medicinos seserys, įvairios fabriko darbininkės yra mažai apmokamos. Todėl Tarybų Sąjungoje darbininkų vyrų atlyginimai yra apie du kartus aukštesnis, negu moterų. Tiesa, jei moteris turi tiek jėgų, ir sugeba, tai gali dirbti krovėjų, kalvių, šaltkalvių, mechanikų — tuomet jai mokės kaip ir vyrui (žinoma, jei išdarbio normą įvykdys). Tačiau, argi čia moters lygiateisiškumas?

Daug kalbama apie nėščių moterų privilegijas. Tarybų Sąjungoje moteris yra priversta dirbti, nes kitaip šeima materialiai neišsilaikytų. Todėl dekretinių atostogų trukmė — keturi mėnesiai yra labai trumpa ir nesiderina su sunkia moterų padėtimi. Juk po gimdymo, praėjus dviems mėnesiams, moteris privalo grįžti į darbą ir kartu prižiūrėti kūdikį.

Tokiu būdu tarybinė sistema, grįsdama savo ekonomiką plačiųjų liaudies masių išnaudojimu, nepalieka nuošalyje moterų, kurios daugeliu atvejų yra sunkesnėje būklėje, negu vyrai.

4. PILIEČIŲ "TEISĖ" Į DARBĄ

"*TSRS piliečiai turi teisę į darbą*" (40 str.). Įdomu, kokios valstybės konstitucijoje įrašyta "piliečiai neturi teisės į darbą". Išsidarbinti Tarybų Sąjungoje sunkumų nėra. Kiekvienoj skelbimų lentoj rasi gamyklų, krautuvių, bei kitokių įstaigų adresus, kur reikalingi sargai, krovėjai, šlavėjai arba kito sunkaus fizinio darbo darbininkai. Deja, gauti darbą pageidavimą — specialybė čia sunkiau, negu kapitalistiniame krašte. Tam reikia pažinčių arba kyšių, arba "duonos kartelės" (partinio bilieto). Tenka pastebėti, kad kapitalistinėse valstybėse darbininkas, dirbantis ne pagal specialybę, laikomas bedarbiu. Pas mus bedarbio sąvoka neegzistuoja. Be to, darbininkas už savo sąžiningą darbą, palyginus su pramoninių kapitalistinių valstybių darbininkais, gauna keleriopai mažesnį atlyginimą. Jį negailestingai eksploatuoja nei pramoninin-kas, bet valstybė.

Tačiau tragiškiausia tarybinio darbininko situacija ne jo ekonominė padėtis, o visiškas beteisiškumas. Darbininkas negali viešai kovoti už darbo sąlygų pagerinimą bei užmokesčio padidinimą. Bet koks viešas valstybinis ekloatacijos pasmerkimas įstatymų traktuojamas antivalstybine veikla.

Tiesa, yra darbininkų profsąjunga. Tačiau tarybinė profsąjunga nėra laisva organizacija; o tiesioginiai priklausanti valstybės kontrolei, t. y. darbdaviui. Vietos komitetai yra formaliai renkami, t. y. pravedamas formalus balsavimas, nes komiteto personalinę sudėtį nustato komunistų aktyvas — partinis biuras.

(Bus daugiau)

— Visi labai atidžiai klausė prez. Reagano kalbą apie dabartinę ekonominę ir tarptautinę

J. Klauseikis

PASTABOS APIE BR. RAILOS NUSIBASTYMUS

(Tęsinys)

Dirvos redaktorius Čiuberkis atsiųsdavo padėkos raštelius, vis prašydamas rašyti. Ilgų laiškų jis nerašė, tik atvirutes; jų dar keletą tebeturiu. Ir jam parašiau, jog nuolatinių bendradarbių neapsiimu, bet man buvo kilusi mintis, jog čia būtų galima rasti Dirvai korespondentą iš studentijos. Nužiūrėjau porą jaunuolių, kurie dalyvavo tada šokių, dainų ir vaidybos vienetuose. Pakalbėjau ir su jų tėvais, siūlydamas, kad jie paveiktų savo jaunuosius Dirvai rašinėti, žadėjau pradžiai padėti — pasidalyti surinktomis žinelėmis, gi tėvai jų irgi aukštojo mokslo, tad nesunku būtų jaunimą įpratinti rašyti. Tėvai sutiko, parašiau apie tai redaktoriui Čiuberkiui. Jis pritarė, palinkėjo, kad sumanymas sumanymu neliktų — rašė atvirutėje.

Dirvos 1962 m. rugpiūčio 10 d. numeryje yra mano korespondencija, kurioje yra tokia žinelė: "Organizuojamas jaunųjų bendradarbių būrelis. Yra kilusi mintis, kuri rado pritarimo, ir bus įvykdyta, — suorganizuoti iš lietuvių jaunuomenės Dirvos korespondentų būrelį. Čia yra daug veiklių, kurie galėtų apie savo veiklą Dirvai parašyti. Su moksleivijos atostogų pabaiga tikimasi tą planą įvykdyti ir Dirva susilauks daugiau korespondencijų iš Los Angeles".

Deja, tas sumanymas nebuvo nė pradėtas vykdyti. Kadangi įsteigtas bendradarbių klubas su Br. Raila pirmininkų, tai man aišku, jog negaliu pašalinis Dirvai korespondentų būrelį organizuoti. Nė redaktoriui Čiuberkiui neparašiau, kodėl sumanymo atsisakiau, nes maniau, kad jam ir be to aišku. Po to tik retkarčiais ir Dirvai beparašydavau, tik kai kuriais paskutiniais metais vis aprasydavau, kaip losangeliškiai skautai savame Rambyne stovyklauja; irgi nei pavarde nei kaip kitaip nepasirašydavau, tik porą raidžių po korespondencija ir to gana.

Pagimdytąjį Dirvos klubą, pirmininku sutikęs būti, Br. Raila savo neveiklumu ir numarino. Prisikelia jis iš kapo liudininku A. Latvėną, kad ir tas padaręs pastabą, jog gražiai pakalbąs Br. Raila, bet nieko neveikiąs. Taigi, kai jau liudininką iš kapų prisikėlė, tai aš parašysiu, ką iš Latvėno apie Railą girdėjau. Tai buvo tie metai, kai Andrius Mironas laimėjo Dirvos novelės konkursą. Buvo ruošiamas premijos įteikimas, kviečiama publika. Ir tik trys dienos iki tos premijos įteikimo iškilmės, atėjo Dirva su Railos Akimirkom, kur Mirono novelė labai išpeikta ir pagal senų sąskaitų suvedimą autorius niekinamas. Išėjo taip — Dirva apdovanojo, Dirvoj ir supeikta novelė. Latvėnas paskaitęs tą raštą ištarė Railai taikytus žodžius: "Tas žmogus, ne tik kad nenaudingas mums, bet ir kenkia. Ar jis negalėjo palaukt su tuo rašiniu, iki premija bus įteikta". Supratau, jog Latvėnas baiminosi, kad Railos raštas gali dalį publikos atbaidyti.

Nerimta Railos pasaka, kad jis Dirvos klubą numarinęs dar Dirvai korespondento ieškojo. Ir ieškojęs, kaip jau minėjau, lyg akla višta grūdo, lyg vaikas laumineti užrištom akim išėjęs, tad "gal ir ant Klauseikio pataikęs". Neteisybė. Kai aš iš Dirvos klubo steigiamojo susirinkimo išėjau, po to aš niekada nei su Raila nei su kuo kitu apie bendradarbiavimą Dirvoje nekalbėjau ir manęs niekas nekalbino.

AUGSBURGO "DIENOS ŽINIOS"

Tuo pačiu galiu pasakyti, jog ne tik Dirvai, bet ir Keleiviui esu vieną kitą korespondenciją pasiuntęs nei pavarde nei visiems žinomu slapyvardžiu nepasirašiau. Buvo taip, kai Augsburgo Hochfeldo DP stovykloje gyvenome ir J. Sonda ten gyveno. Susitikdavom Čikagoje. Kartą jis pas mus užėjo ir paprašė, kad duočiau peržiūrėti Augsburge mano leistas ir redaguotas Dienos žinias. Atsakiau, jog neturiu. Jis labai nustebo, esą, kaip tai? Ne savo darbo sau nepasilikau? Pasakiau, jog vieną komplektą pasiunčiau dr. Geručiui į Šveicariją, o kitą atidavau Čikagoje V. Liulevičiaus organizuojamam lituanistikos archyvui.

Dienos žinios buvo tik vieno lapo rotatorium spausdintas biuletenis. Pirmame puslapyje vietos lietuvių stovyklos žinios, o antrame puslapyje iš radijo ir atpasakotos iš vokiečių dienraščių paimtos žinios. Ta pačia proga reikia čia prisiminti Aleksandrą Vakselį, dabar visuomenininką, gyvenanti prie Atlanto. Neperseniausiai (rašau 1981 m. spalio mėn.) jis buvo amžiaus sukaktuvių proga ir kaip visuomenininkas prakalbų vakare bei straipsniais spaudoje pagerbtas. Reikia pasakyti, jei ne Aleksandras Vakselis, Augsburgo kolonija Dienos žinių biuletenio nebūtų turėjusi. Reikalingų matricų jokiu būdu vokiečių krautuvėse nebuvo galima pirkti. A. Vakselis dirbo IRO įstaigoje ir jis parūpindavo rotatoriui matricų.

Popieriaus ir tai nelengva buvo vokiečių krautuvėse gauti. Buvo laikotarpis, jei nori gauti rotatoriui popierio, tai turi duoti atitinkamą kiekį senų popierių. Čia pagelbėjo stovyklos komitetas, pirmininkaujant J. Daugėlai. Jis buvo taip pat žymus visuomenininkas, gyvenąs dabar Floridoje. Kai tik IRO į stovyklą atveždavo didžiulius rutulius komunistinės spaudos "Už grįžimą į tėvynę", taip ir atiduodavo man, o aš tuoj į savo jėga tempiamą vežimėlį ir mieste vokiečių krautuvėse išsikeisdavau į rotatorinį popierių, be abejo, dar kokia kaina buvo, sumokėdavau markėmis.

Taigi, kai J. Sonda ruošėsi iš Čikagos išvažiuoti Keleivį redaguoti, atsisveikindamas prašė, kad atsiųsčiau korespondencijų iš Čikagos. 1958 metais gavau dovaną okupuotoje Lietuvoje išleistą "Tarybų Lietuvos rašytojai" knygą. Joje radau, kaip Jonas Šimkus aprašo buvusio mano mokytojo Mato Untulio mirtį. J. Sonda irgi gerai pažino Untulį, padariau Šimkaus straipsnio santrauką ir pasiunčiau Keleivio redakcijai.

Iki šiai vietai pasirodė, kad Biblija sutinka su gerai žinomais ir pamatuotais faktais ir su protu. Tatai suteikia mums pasitikėjimo. Ar nėra tat protinga laukti, kad joje galima rasti išsprendimą visų klausimų, liečiančių žmonijos likimą?

Pirmoje Mozės 3:15 yra paduota mintis, kad Sutvertojas, nuo pat pradžios, jau buvo nutaręs daryti ką nors daugiau žmonijos padermei, o ne vien pasmerkti ją mirčiai. Ten duotasai pažadėjimas yra toks, kad "moteriškės sėkla" pagaliau sutrins žalčiui galvą. Žinoma, tasai pareiškimas yra slaptingas ir neaiškus; bet pažvelgus į paskiau duotus dieviškus apreiškimus, jis pasirodo labai reikšmingas.

Kurie domitės, prašome parašyti atvirlaiškį. Gausite dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Šv. Raštą.

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicines direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2717 arba 562-2718

TEL. 233-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠEKĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5994

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmalieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM transliuojamos iš mūsų studijos Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

KALBOS KAMPELIS

★

Dėl to ir delto

Dėl to vienu atveju rašoma atskirai, kitu atveju — kartu

Dėl to rašoma atskirai, kada tuo žodeliu pabrėžiama priežastis sakinyje, pvz.: žmogus persidirbo, dėl to gavo širdies priepuolį.

Bet kada dėlto turi reikšmę vis, virgi, tačiau, tada rašoma kartu, pvz.: Vis dėlto jam pasisekė grįžti į Lietuvą ir linksmiau gyveno tarp savųjų. (Dėlto kartu rašoma, kada turi reikšmę - *tačiau*, atskirai rašoma, kada dėl to turi reikšmę - *dėl to dalyko*).

* * *

Žodžių už tat, už tai ir užtat, užtai, užtatai rašymas

Kada žodžiai *už tat, už tai* sakinyje eina papildiniu, rašome juos skyrium. Šiuo atveju įvaidinis dėmuo (už tą) turi linksnio reikšmę ir prielinksnis už rašomas atskirai nuo įvardinio žodžiu, pvz.: Už tai aš jam niekad neatleisiu (už tą dalyką). Aš jam daviau pinigų, už tai gavau vežimą malkų.

Kada žodžiai *užtat, užtai, užtatai* reiškia sakinyje priežastį (todėl), rašoma juos vienu žodžiu, pvz.: Jis mažai miega, užtat visada pavargęs (todėl ir visada pavargęs).

* * *

Dalelytė vis rašoma visada skyrium

Dalelytė vis vartojama su kitais žodžiais ir sudaro jungtukus ir kitas samplaikines dalelytes, bet ji rašoma atskirai nuo tų žodžių, būtent: vis taip pat, vis tiek, vis tiek daug, vis dėlto, vis vien, vis geresnis ir kit.

Bet žodelis visgi rašomas kartu.

A. Tamulynas

Kalantos auka
(P. Laurinavičiaus drožinys)

J. KUZMICKIS

MŪSŲ TAUTOS KANKINIAI

Šiais laikais, kai aukšto intelektualinio lygio autoriai rašo monografines knygas apie mūsų tautos veikėjus, visuomeninin kus, ganytojus ir kankinius, šalia aprašomojo asmens nesunkų pajusti ir paties autoriaus asmenybės spaudą.

Skaitydami Juozo Ereto "Valančiaus šviesos už marių" monografiją apie prel. Pranciškaus Juro ir jo bendrininkų gyvenimą bei veiklą, mes jaučiame autoriaus prof. dr. J. Ereto intelektualą, gausias žinias, kai jis sąmoningai stengiasi išvengti paprasto "šventadieniško" aprašomo asmens pavaizdavimo. Jis pasirinko šitokią išeitį: "Palikti nuošaliai susidariusią kliše, o iš asmeniškai surankiotos medžiagos sukurti objektyviai dokumentuotą biografiją — psichologinį portretą, kuris ana pus tradicinio fasado siektų tas gelmes, kuriose slypi tikroji žmogaus esmė" (X psl.)

Taigi, pasistatytas uždavinys — rimtas, reikalingas kruopštaus pasiruošimo.

"NEMARUS MIRTINGASIS"

Praėjusių metų pabaigoje lietuvių Katalikų Mokslo Akademija išleido Prano Gaidos (kun dr. Pr. Gaidamavičiaus) įmantriai padidintą šventos atminties Arkivyskupo Teofiliaus Matulionio — ganytojo, kalinio, kankinio ir laimėtojo — monografiją "Nemarus mirtingasis". Kažin kodėl tendencija knygos temą bei antraštę išreikšti mįslingu žodžių deriniu tyiai įsipilietina mūsų monografijos žanre.

Pranas Gaida, kelių filosofinių knygų autorius ir "Tėviškės žiburių" turiningo savaitraščio reikluś redaktorius, atmeta slavų kilmės žodžio bažnyčia vartojimą, tvirtindamas, kad "Dievo būstas yra pati bendruomenė... Šventovė tėra išorinė tikinčiųjų Bendrijos išraiška" (K. Pr. Gaida "Slavybės gynėjai", 1980" T.ž. nr. 4).

Šis kalbos klausimas labai opus, turįs ne tik gynėjų, bet ir priešininkų. Blogiausia, kai abi pusės užsispiria ir nenori eiti į jokius kompromisus. Štai šios monografijos pačioje pradžioje skaitome A. Liuimos, A. J., "Negęstančių žiburių" redaktoriaus, pastabą: "Autoriui besąlygiškai reikalaujant netaisyti jo teksto, teko palikti jo įvestuosius naujadarus bei kalbos ir rašybos naujoves. Tai paliekama autoriaus atsakomybei".

Taigi, nejauku ir nepatogu, kai yra pavojus, kad tremtyje leidžiamų knygų terminologija gali sudaryti "fanatiškus frontus".

ARK. T. MATULIONIS

Ark. T. Matulionio gyvenimo istorija buvo sukrėtusi visą Lietuvą dar 1933 m., kada po derybų tarp neprikl. Lietuvos ir sovietų vyriausybių į Lietuvą iš kalėjimų buvo išleista 10 kunigų ir vyskupas Teof. Matulionis. Visi itin susidomėję skaitė 1933 m. "Šaltinyje" vysk. T. Matulionio pareiškimą:

"Pirmą kartą buvau suimtas 1923 m. ir išsėdėjau kalėjime 4 metus. Antrą kartą suėmė 1929 m ir buvau kalinamas iki šiol. Bolševikai mus suimdavo, kaip jie sako, už politiką, nors mes jokios politikos nemanem daryti. Tikėjimas pas bolševius yra politika" (57 psl.).

1942 m. birželio 16 d. mirus Kaišiadorių vysskupui J. Kuktai, Šv. Sostas jo ipėdiniu paskyrė vyskupą T. Matulionį, kurį rekomendavo Lietuvos episkopatas.

Prasidėjo naujas Sibire užgrūdinto vyskupo T. Matulionio gyvenimo etapas, prasidėjęs 1943 m. gegužės 21 d. Karo audrose net ir ingreso iškilmės neišblaškė liūdesio. Nors vyskupas galvojo jau nebegalėsiąs vykti į Rusiją, kur palikęs taip reikalingus dvasinio aptarnavimo žmones, tačiau jo kryžiaus kelias dar nepasibaigė.

(Bus daugiau)

● Kaip seniau gydydavo kosulį, slogą ir kaklo peršalimą? Labai paprastai. Išvirdavo šalaviejaus, pridėdavo medaus ir tokią "arbatą" gerdavo keletą sykių per dieną.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VEDINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
— GORDON FUNERAL HOME —
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
4424 WEST 63rd STREET — Republic 7-1213
10028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. — 974-4411
P. J. RIDIKAS
4554 So. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1138
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. — Tel.: OLympic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. — Tel.: LAfayette 3-2572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. — Tel.: YArds 7-1138 - 1139

A. † A.

ANNA SIPAVICH

Gyvenusi Los Angeles, Calif. Anksčiau gyv. Chicago, Ill.

Mirė 1982 m. sausio 25 d., 6 val. vak., sulaukusi 87 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno daug metų.

Paliko nuliūdę: duktė Adeline Marcus, jos vyras Harry, sūnus Adolph, jo žmona Marge, trys anūkai, vienas proanūkas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 2 val. popiet McInerney koplyčioje, 4635 S. Wallace St., Chicago, Ill.

Penktadienį, sausio 29 d., 9:15 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Gabriel parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Anna Sipavich giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Duktė, sūnus, anūkai, proanūkas.

Laidotuvių direktorius McInerney. Tel. 268-0703.

R. VILIAUS
VAKARŲ VĖJAI
112 modernios poezijos puslapių. Kaina $5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:
Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

A. † A.

ANNA M. LINKUS

Gyvenusi Fort Lauderdale, Florida. Anksčiau gyveno Twin Lakes, Wisconsin.

Mirė 1982 m. sausio 25 d. Naples Care Center, Naples, Florida, sulaukusi 83 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: sesuo Nellie Satūnas, gyv. Chicago, Illinois, dvi dukterėčios — Jeanne Roarhause, gyv. Waterford, Wisconsin, ir Ruth Vorude, gyv. Marco Island, Fla., bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių klubui, North Miami, Fla.

Velionė per 20 metų buvo savininkė ir vedėja Lake View restorano, esančio Shore Garden, Twin Lakes, Wisconsin. 1959 metais restoraną pardavė ir išvažiavo į Floridą.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 4 val. popiet Haase koplyčioje, 620 Legion Drive, Twin Lakes, Wisconsin.

Penktadienį, sausio 29 d., 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Jono katalikų parapijos bažnyčią, Twin Lakes, Wisconsin, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sunset Ridge kapinėse, Verona, Wis.

Visi a.a. Anna Linkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sesuo, dukterėčios, giminės.

Laidotuvių direktorius Haase.

Biržėnų klubo metinis susirinkimas

Besibaigiant 1981 metams, kaip ir kasmet vyko Čikagoje įvairių regionalinių klubų metiniai susirinkimai. Kažkaip liko iki šiol nepaminėtas spaudoje vienas iš aktyviausių mūsų išeivijoje — Biržėnų Klubo susirinkimas.

Biržėnai susirinko pr. m. lapkričio 22 d. Liet. Evangelikų Reformatų parapijos salėje. Susirinkimui pirmininkavo Kazys Mačiukas, sekretoriavo Emilija Vilimaitė. Buvo aptarta klubo veikla 1981 metu bėgyje, apsvarstytas biu[illegible], numatytos veik[illegible] metams ir [illegible] valdyba.

Ligšiol[illegible] pirmininkui Rom[illegible] [illegible]susirinkim[illegible] dienotvarkė, [illegible] pra[illegible] čiusio susirink[illegible]. Po šių formal[illegible] [illegible] giausia [illegible] biržėnų geg[illegible] gužinė įvyko [illegible] vos Vyčių salėje. [illegible] sirinkusiųjų nuomone [illegible] sisekė neblogai. Ne tik padengėme visas išlaidas, bet ir turėjome šiek tiek pelno.

Biržai garsūs savo istorija. Šis žymus Šiaurės Lietuvos kultūrinis ir religinis centras davė lietuvių tautai nemaža iškilių asmenybių. Halina Dilienė siūlė neapsiriboti vien gegužinių organizavimu, bet pagalvoti ir apie dvasinį peną. Biržėnų Klubas galėtų paruošti įvairių prelekcijų apie Biržėnų praeitį, garsenybes ir pan. Tada ir mūsų susirinkimai taptų įdomesniais, patrauktų daugiau svečių. Nutarta priimti domėn šį p. Dilienės pasiūlymą.

Didžiąją dalį pelno, kurį mums atnešė gegužinė, nutarta paskirstyti lietuviškoms įstaigoms bei spaudai, BALFui, ALTui, "Naujienoms", "Draugui", radijo programoms. Šimto dolerių auka paskirta Lietuvos Pasiuntinybės rūmų Washingtone remonto reikalui.

Toliau įvyko Klubo valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimai. Revizijos komisija buvo perrinkta ta pati: Petras Bružas, Jonas Palšys ir Petras Variakojis. Valdybos narių sąstatas irgi liko tas pats, išskyrus vieną asmenį, vieton pasitraukusio iš valdybos K. Petrausko, kooptuotas Antanas Vengrys. Perrinkti: Romas Maliūnas, Jonas Indriūnas, Jonas Dagys, Leonardas Gogelis, Halina Dilienė.

Susirinkimui pasibaigus, toje pačioje salėje įvyko vaišės. Ypatingą padėką tenka pareikšti poniai Eleonorai Lukienei, kuri, nors pati būdama žemaitė, biržėnų vaišėms paruošė labai skanių cepelinų. Talkinkavo vaišėse taip pat ponios — Dilienė ir Maldūnienė.

Prie kavutės ir kai ko stipresnio, maloniai pasišnekučiuota. Biržėnų tarpe buvo viena net iš labai toli atvykusi — p. Elvira Sprindis, iš Buenos Aires. Ji papasakojo apie ten veikiančio Lietuvių Centro Villa Lugano centrą.

Naujai į klubą įstojęs Edvardas Abazorius, palinksmino visus armonika ir kaimiškomis dainomis.

L. G.

Trumpai

★

— **Vyt. Petrauskas**, iš Chicago, Ill., rašo: "Mano Naujienų prenumerata baigiasi š.m. vasario 4 d. Su šiuo laišku siunčiu čekį šimto dolerių sumoje: apmokėjimui prenumeratos 45 dol., už kalendorių 5 dol. ir Naujienų leidimui paremti 50 dol. Linkėdamas viso geriausio, lieku Tamstas gerbiąs". Nuoširdi padėka už paramą.

— **Kostas L. Marcinkus**, iš Hot Springs, Ar., rašo: "Siunčiu čekį sumoje $50, iš kurių $40 prenumeratos pratęsimui, $5 už kalendorių ir $5 laikraščio palaikymui. Laimingų 1982 metų visiems laikraščio darbuotojams; taip pat našių, pelningų metų Naujienoms!" Nuoširdi padėka už nuolatinę paramą.

— Sekantieji skaitytojai pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo po $10 Naujienų paramai: **Jonas Kučinskas**, iš Miami Beach, Fla.; **M. Mingėla**, iš Hamilton, Ont., Canada; **Anton Shimkus**, iš Knox, Ind.; **Al. Skopas**, iš Cicero, Ill., ir **B. Vigelis**, iš Mays Landing, New Jersey. Dėkojame visiems.

— **F. Modestavičienė**, iš Marquette Parko, Chicagoje, rašo: "Siunčiu Naujienoms paremti 10 dol. money orderį ir linkiu Jums ir visiems bendradarbiams geriausios sėkmės". Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą.

— **J. Navasaitis**, iš Lantana, Fla., pratęsdamas prenumeratą vieneriems metams, pridėjo $12 spaudos palaikymui. Dėkojame.

— **Anna Norvilas**, iš Marquette Parko, Chicagoje, pratęsė prnumeratą vieneriems metams ir pridėjo 15 dolerių Naujienų paramai. Dėkui.

— **Justinas Palubinskas**, iš Marquette Parko, Chicagoje, rašo: "Mieli naujieniečiai, siunčiu 118 dolerių čekį: 45 dol. prenumeratai atnaujinti, 25 dol. Naujienų paramai ir 48 dol. prenumeratai į Argentiną, Jonui Papečkiui. Ją sumokam jau kelinti metai **Antanas Dumčius**, iš Cicero, Ill., ir **Justinas Palubinskas**, iš Marquette Parko. Su geriausiais linkėjimais jums visiems per 1982 metus". Nuoširdžiai dėkojame.

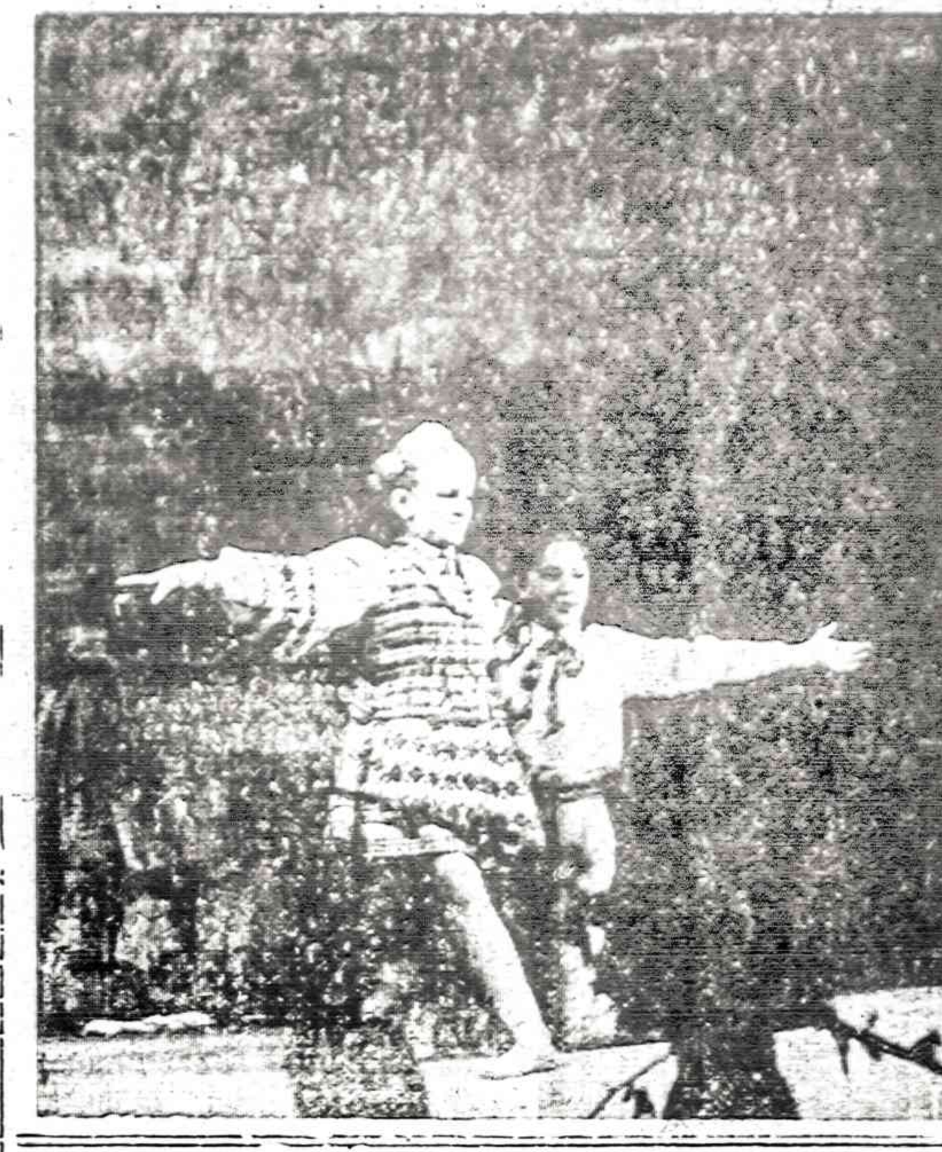

1982 METŲ ŠALFAS SĄJUNGOS VARŽYBINIS KALENDORIUS

Žemiau duodame 1982 metų ŠALFAS S-gos ir Pabaltiečių Sporto Federacijos varžybinį kalendorių, pagal 1981 m. gruodžio 20 d. stovį. Nors kai kurių varžybų datos bei vietos dar tebėra tik tentatyvinės, vienok šis kalendorius patiekia bendrą varžybinį planą.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir **Lietuvių Alpinistinės ir Cross-country Slidinėjimo pirmenybės** įvyks 1982 m. vasario 6 ir 7 dienomis Moonstone Ski Resort, netoli Barrie, Ont. Alpinistines varžybas vykdo Kanados Latvių Sporto S-ga vasario 6 d., o Cross-country — Toronto Estų Sporto klubas Kalev vasario 7 dieną. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

32-osios **Š. Amerikos Lietuvių Sporto žaidynės** įvyks 1982 m. gegužės 8 ir 9 d., Clevelande, Ohio. Programoje — krepšinio, tinklinio ir šachmatų varžybos. Vykdo Clevelando LSK Žaibas.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir **Lietuvių Plaukimo Pirmenybės** numatomos 1982 m. gegužės 29 d. Toronte, Ont. Vykdo Toronto Estų Sporto klubas Kalev. Data dar nėra galutinai patvirtinta.

1982 metų Š. A. Pabaltiečių **Krepšinio ir Tinklinio Rinktinių (All-Star) turnyras** tentatyviai planuojamas 1982 m. birželio 19-20 dienomis. Vykdyti turėtų lietuviai. Turnyras yra dar planavimo stadijoje ir jo data bei vieta dar nepatvirtinta.

1982 m. **Š. A. Lietuvių Vyrų, Moterų ir Jaunių A (1963-65 m. gim.) Lengvosios Atletikos pirmenybės** tentatyviai numatomos 1982 m. birželio 26-27 d.d., galbūt Clevelande, atskirai nuo pabaltiečių, jei joms bus parodytas pakankamas susidomėjimas.

1982 m. Š. A. **Pabaltiečių Lauko Teniso pirmenybės** tentatyviai planuojamos 1982 m. liepos 31 — rugpiūčio 1 d.d. Vykdyti turėtų lietuviai, galbūt Chicagoje. Data dar galutinai nenustatyta.

1982 metų **Š. A. Pabaltiečių Lengvosios Atletikos pirmenybės** numatomos 1982 m. rugsėjo 11-12 dienomis latvių stadione "Sidrabene", netoli Hamiltono, Ont. Vykdo Kanados latviai. Programa apims vyrų, moterų ir visas prieauglio bei senjorų klases. Svečių teisėmis į varžybas numatoma pakviesti suomius, ukrainiečius, lenkus ir gal dar kitas tautybes. Lietuvių pirmenybės bus išvestos prieauglio B, C, D ir E bei senjorų (Masters) klasėse. Vyrų, moterų ir jaunių A kl. lietuvių pirmenybės būtų išvesdamos tik tuo atveju, jei jos nebūtų vykdomos birželio 26-27 d.d.

1982 m. Š. A. **Pabaltiečių ir Lietuvių Šaudymo pirmenybės** numatomos 1982 m. rugsėjo 18 d. Kanadoje. Vykdo ŠALFAS S-gos šaudymo komitetas. Lietuvių pirmenybės bus išvedamos iš pabaltiečių varžybų. Programoje — mažojo kalibro šautuvų, pistoletų ir medžioklinių šautuvų varžybos.

1982 m. Š. A. **Lietuvių Individualinės ir Tarpmiestinės Golfo pirmenybės** numatomos 1982 m. rugsėjo 4-5 d.d. Toronte, Ont.

1982 m. Š. A. **Lietuvių Lauko Teniso pirmenybių** data ir vieta bus paskelbta vėliau.

1982 m. Š. A. **Pabaltiečių Klubinės Krepšinio ir Tinklinio pirmenybės** dar tebėra planavimo stadijoje ir jų datos bei vietos bus paskelbtos vėliau.

1982 m. Š. A. **Pabaltiečių Futbolo (Soccer) turnyrą** yra pasišovę suruošti latviai kada nors rudeniop, Kanadoje. Konkrečios išdavos bus paskelbtos.

Tiriamos galimybės suruošti ir kitų sporto šakų varžybas, kaip pabaltiečių golfo bei šachmatų, lietuvių bei pabaltiečių stalo teniso. Priimama dėmesin ir naujų sporto šakų įvedimas į ŠALFAS S-gos sportinę programą, kaip beisbolas, softbolas, kėgliavimas ir pan.

Šis kalendorius apima tik metines varžybas. Regioninės bei lokalinės tiek ŠALFAS S-gos, tiek ir pabaltiečių, į šį kalendorių neįtrauktos. Kalendoriaus papildymai bei pakeitimai bus nuolatos skelbiami metų bėgyje. Paskiroms varžyboms bus skelbiami platesni pranešimai spaudoje ir smulkios informacijos išsiuntinėjamos sporto vienetams.

ŠALFAS S-gos Centro V-ba

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Kool-Aid®...On A Stick
BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unswe[illegible] Soft Drink Mix, any [illegible]
2/3 [illegible]
1 [illegible]

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert [illegible] stick or spoon into [illegible] until firm.

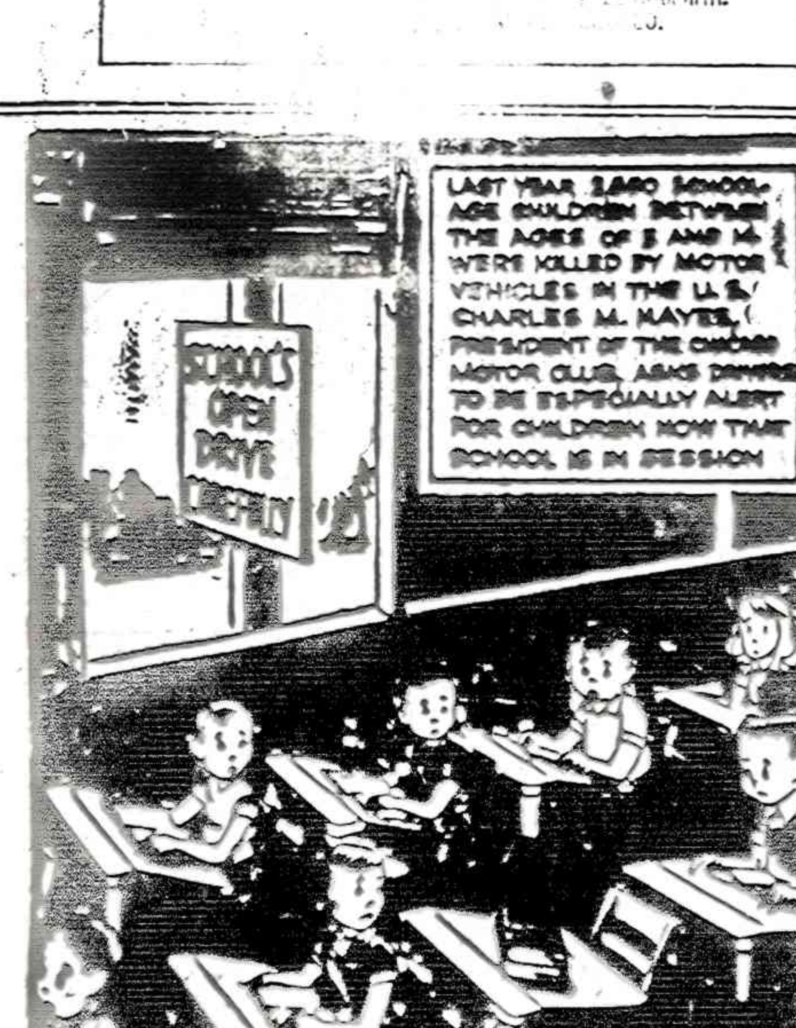

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

REAL ESTATE

Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY
REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ NAMŲ PARDAVIMAS.
INCOME TAX
INSURANCE NOTARY PUBLIC
Skambinti tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina $52,000

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

• Su $15,000 pirkėjui proga Marquette Parke gauti labai švariai užlaikytą mūrinį namą, nes pardavėjas duoda paskolą seniau imamais procentais.

VALDIS REALTY
2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiniame aparate.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruoštą, teisėjo Alphonso WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina $5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

PLUMBING AND HEATING
(Vandentiekis ir šildymas)

CROSS TOWN PLUMBING & SEWER MAINTENANCE
Plumbing repairs of all kinds. Drain lines open or no charge. Free estimates.
735-6361

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Evergr. Park, Ill. 60642, 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
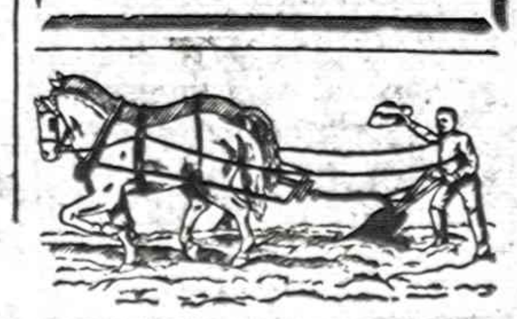
JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700